

Asia C-176/20

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

7.4.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Curtea de Apel Alba Iulia (Romania)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

11.2.2020

Valittaja:

SC Avio Lucos SRL

Vastapuolet:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central

---

Pääasian kohde

Valitus Tribunalul Doljin (Doljin alioikeus, Romania) antamasta tuomiosta, jolla hylättiin valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa nostama kanne, jossa tämä vaati kumoamaan vastapuolena olevan APIA – Centrul Județean Doljin (maatalouden tuki- ja toimenpidevirasto (jäljempänä APIA) – Doljin aluekeskus) päätöksen, jolla hylättiin valittajan vuotta 2015 koskeva yhtenäishakemus 2015 sekä valittajan vaatimus siitä, että edellä mainittu vastapuoli määrätään tekemään kyseistä hakemusta koskeva hyväksymispäätös.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 267 artiklan nojalla esitetty ennakkoratkaisupyynnö koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan a ja

c alakohdan ja 9 artiklan 1 kohdan sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 60 artiklan tulkintaa.

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Onko yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorita tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annettu asetus (EU) N:o 1307/2013 esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaisesti vähimmäistoimilla, jotka on toteutettava laitumeksi soveltuvassa kunnossa tavallisesti pysyvällä maatalousmaalla, tarkoitetaan viljelijän käyttämien eläinten laiduntamista?

2) Jos edellä mainittu [Euroopan unionin] oikeus ei ole esteenä ensimmäisessä kysymyksessä tarkoitettulle kansalliselle lainsäädännölle, voidaanko 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan a ja c kohtaa sekä 9 artiklan 1 kohtaa tulkita siten, että aktiiviljelijänä voidaan pitää oikeushenkilöä, joka on tehnyt pääasiassa käsiteltävän kaltaisen konsessiosopimuksen ja joka pitää eläimiä sellaisten käyttöä koskevien sopimusten perusteella, joita on tehty luonnollisten henkilöiden kanssa ja joissa käyttöoikeuden antaja luovuttaa omistajan ominaisuudessa ilmaiseksi eläimiä käyttöoikeuden saajan käyttöön laiduntamista varten laidunmailla, jotka on annettu käyttöoikeuden saajan käyttöön tietyiksi sovituiksi ajanjaksoiksi?

3) Onko yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1306/2013 60 artiklan säännöksiä tulkittava siten, että keinotekoisesti luoduilla edellytyksillä tarkoitetaan myös konsessiosopimuksia ja pääasiassa käsiteltävän kaltaisia käyttöä koskevia sopimuksia?

Unionin oikeuden säännökset, joihin viitataan

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 60 artikla

Yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorita tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan a ja c alakohta, 4 artiklan 2 kohdan b alakohta sekä 9 artikla

Kansalliset säännökset, joihin vedotaan

Maatalouteen vuosina 2015–2020 sovellettavien maksujärjestelmien hyväksymisestä ja maatalousyhtymiä ja muita maatalousalan yhteenliittymiä koskevan lain nro 36/1991 2 §:n muuttamisesta 18.3.2015 annettu hallituksen kiireellinen asetus nro 3 (*Ordonanța de urgență a Guvernului [OUG] nr. 3 din 18 martie 2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură; jäljempänä asetus nro 3*)

Asetuksen nro 3 2 §:n 1 momentin f kohdan mukaan 'viljelijällä' tarkoitetaan "sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää riippumatta siitä, millainen yhteenliittymän oikeudellinen asema on, jonka tila sijaitsee Romanian alueella ja joka harjoittaa maataloustoimintaa"; saman pykälän 2 momentin d kohdan mukaan 'maataloustoiminnalla' tarkoitetaan "vähimmäistoimien toteuttamista maatalousmaalla, joka tavallisesti pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa, joko laiduntamalla siten, että vähimmäiseläntiheys 0,3 eläinyksikköä hehtaarilla taataan viljelijän käyttämällä eläimillä, tai siten, että pysyvät laitumet niitetään vuosittain laitumiin sovellettavan erityislainsäädännön säännösten mukaisesti".

Saman asetuksen 7 §:n 1 momentin mukaan tuensaajat ovat aktiiviviljelijöitä, jotka ovat luonnollisia henkilöitä ja/tai oikeushenkilöitä ja jotka harjoittavat maataloustoimintaa maatalousmaan käyttäjinä ja/tai eläinten oikeutettuina pitäjinä voimassa olevassa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla.

Asetuksen 8 §:n 1 momentissa säädetään, että saadakse suoria tukia viljelijöiden on muun muassa käytettävä vähintään hehtaarin suuruista maatalousalaa, jolla viljelylohkon on oltava vähintään 0,3 hehtaaria – kasvihuoneiden, viinitarhan, hedelmätarhan, humalanviljelyn, taimitarhojen ja hedelmäpensaiden tapauksessa vähintään 0,1 hehtaaria – ja/tai pidettävä tiettyä vähimmäismäärää eläimiä [c kohta] sekä toimitettava tukea koskevan yhtenäishakemuksen tai siihen tehtävien muutosten yhteydessä tarvittavat asiakirjat, joista käy ilmi maatalousmaan käyttö, mukaan lukien luonnonhoitoalat ja eläinten laitumena olevat alat [n kohta].

Maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministeriön asetus nro 619/2015 – – [asetuksen nro 3/2015] 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tukijärjestelmien tukikelpoisuusedellytysten hyväksymisestä, erityisehdoista ja täytäntöönpanosta sekä kansallisen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 mukaisten maatalousmaahan sovellettavien korvaavien maaseudun kehittämistoimien täytäntöönpanon erityisehdoista (*Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 619 din 6 aprilie 2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, [a] condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din [OUG nr. 3/2015], precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile*

compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020; jäljempänä ministeriön asetus nro 619/2015)

Ministeriön asetuksen nro 619/2015 2 §:n m kohdan mukaan 'eläinten pitäjällä' tarkoitetaan henkilöä, jolla on eläimiä pitkäaikaisesti eläinten ja/tai tilan omistajan ominaisuudessa tai jolla on eläimiä väliaikaisesti sellaisen henkilön ominaisuudessa, jolle kyseiset eläimet on annettu pidettäväksi koko hakemuksen kohteena olevan vuoden ajaksi, voimassa olevassa lainsäädännössä säädetty edellytykset täyttävän toimen perusteella.

Saman asetuksen 7 §:n 3 momentin a kohdassa säädetään, että pysyvien laidunten käyttäjät, jotka ovat luonnollisia henkilöitä tai yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä ja jotka toteuttavat niiden käytössä olevilla pysyvillä laitumilla voimassa olevan lainsäädännön säännösten mukaisia vähimmäistoimia aktiiviviljelijöinä, esittävät APIA:lle toimittamansa tukea koskevan yhtenäishakemuksen yhteydessä 5 §:n 1 momentin sekä 5 §:n 2 momentin a kohdassa, b alakohdan i kohdassa ja c ja d kohdassa tarkoitetut asiakirjat sekä tarvittaessa jäljennöksen sen kotieläintilan tunnistusasiakirjasta, jolle eläimet on kirjattu, tai valtuutetun eläinlääkärin antaman todistuksen, josta ilmenee Registrul Național al Exploatațiilorin (kansallinen tilarekisteri) rekisteröidyn tilan koodi, joka on voimassa tukea koskevan yhtenäishakemuksen jättämishetkellä, kun pysyvän laitumen omistajan pitää eläimiä, joilla taataan vähimmäiseläintiheys 0,3 eläinyksikköä hehtaaria kohti.

Pysyvien laidunten järjestämisestä, hallinnoinnista ja hyödyntämisestä sekä kiinteistölain nro 18/1991 muuttamisesta ja täydentämisestä 23.4.2013 annettu hallituksen kiireellinen asetus nro 34 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34 din 23 aprilie 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991*).

Kyseisen säädöksen 2 §:n c kohdan mukaan 'eläinyksiköllä' tarkoitetaan "standardoitua mittayksikköä, joka vahvistetaan kunkin eläinlajin rehuntarpeen perusteella ja joka mahdollistaa eri eläinryhmien muuntamisen laskennallisiksi yksiköiksi".

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Valittaja, SC Avio Lucos SRL, on Romanian oikeuden mukaan perustettu oikeushenkilö, jonka kotipaikka on Doljin piirikunnassa (Romania) ja jonka toimialana on "kasvinviljelyä palveleva toiminta".
- 2 Valittaja on esittänyt asetuksen nro 3/2015 nojalla hakemuksen, joka rekisteröitiin APIA – Centrul Județean Doljissa 1.7.2015 ja joka koski yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmän (SAPS) mukaisen tuen maksamista pinta-alaltaan 170,36 hehtaarin suuruisesta laidunalasta (yksityiskäytössä olevia kunnallisia laidunniittyjä).

- 3 Hakemuksen liitteenä toimitettiin seuraavat asiakirjat:
- Consiliul Local al Comunei Podarin (Podarin kunnanvaltuusto) ja Avio Lucos SRL:n välillä tehty konsessiosopimus nro 472/28.01.2013, jolla valittajalle annettiin käyttöoikeus Doljin piirikunnassa sijaitsevan Podarin kunnan yksityisomistuksessa olevaan 341,70 hehtaarin maa-alaan, joka muutettiin sittemmin 170,36 hehtaarin laidunalaksi;
  - Podarin kunnan antama todistus siitä, että valittaja on kirjattu maatilarekisteriin ja että tämän käyttämä maatalousala on 170,36 hehtaaria;
  - käyttöä koskevat sopimukset, joita valittaja oli tehnyt usean eläintenomistajan kanssa;
  - eläinlääkärintodistus, josta ilmenee valittajan yritystunnus;
  - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelorin (eläinlääkinnästä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava kansallinen viranomaisena; jäljempänä ANSVSA) myöntämä liikkumavapauslausunto liitteinen, jossa täsmennetään tilan tunnistustiedot ja yhtiön pitämien eläinten määrä (yhteensä viisi);
  - eläinlääkärintodistus, josta ilmenee, että todistuksessa mainitut luonnolliset henkilöt ovat sopimuksen perusteella sidoksissa valittajaan ja että näillä henkilöillä on valtakunnallisen tietopankin mukaan yhteensä 85 eläintä.
- 4 Tukea koskevassa yhtenäishakemuksessa valittaja ilmoitti hakevansa tukea 170,36 hehtaarin suuruiselle maatalousmaalle ja pitävänsä eläimiä, jotka vaikuttivat suotuisasti yrityksen maataloustoimintaan (ilmoituksen mukaan pidossa oli yhteensä 24 yli kaksivuotiaasta nautaeläintä, yksi alle puolivuotias nautaeläin, 60 vuotta ja 20 yli puolivuotiaasta hevoseläintä (hevosta)).
- 5 APIA – Centrul Județean Dolj hylkäsi 20.10.2017 tehdyllä päätöksellä valittajan hakemuksen sillä perusteella, että valittaja ei ollut taannut vähimmäiseläintiheyttä 0,3 eläinyksikköä hehtaaria kohti koko 170,36 suuruisella laidunalalla. APIA – Centrul Județean Dolj hylkäsi valittajan ensimmäisen edellä mainittua päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen 4.1.2018 tehdyllä päätöksellä. Tämän jälkeen valittaja nosti Tribunalul Doljissa kanteen, jota koskevassa menettelyssä – jossa olivat vastapuolina APIA – Centrul Județean Dolj ja APIA – Aparat central (valtakunnallinen keskus) – valittaja vaati, että kaksi edellä mainittua APIA – Centrul Județean Doljin päätöstä kumotaan ja viimeksi mainittu määrätään antamaan yhtenäishakemusta koskevan hyväksymispäätöksen.
- 6 Tribunalul Dolj hylkäsi kanteen perusteettomana 28.1.2018 antamallaan tuomiolla, jossa katsottiin, että toimitettu konsessiosopimus oli tiettyjen säännösten vastainen ja että valittaja oli luonut tuen saamisen edellytykset keinotekoisesti.

- 7 Valittaja valitti tuomiosta Curtea de Apel Alba Iulianaan (Alba Iulian ylioikeus, Romania), joka on esittänyt tämän ennakkoratkaisupyyntön.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 8 Valittaja väittää valituksessaan, että asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa annetun määritelmän mukaan viljelijällä tarkoitetaan sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmää riippumatta siitä, millainen ryhmän tai sen jäsenten oikeudellinen asema on kansallisen oikeuden mukaisesti, jonka tila kuuluu perussopimusten alueelliseen soveltamisalaan ja joka harjoittaa maataloustoimintaa. Valittaja katsoo olevansa oikeutettu tukiin osoitettuaan olevansa aktiiviviljelijä ja väittää, ettei siltä voida evätä tukea sillä perusteella, että se toimii kaupallisena yrityksenä, joka on tehnyt käyttöä koskevia sopimuksia luonnollisten henkilöiden kanssa.
- 9 Valittaja väittää lisäksi käsiteltävään tapaukseen viitaten, että asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklasta ilmenee, että tilalla tarkoitetaan viljelijän hallinnoimaa maatalousmaata, eikä tässä yhteydessä ole merkitystä sillä, onko tällä viljelijällä omistusoikeutta kyseisellä maalla laiduntaviin eläimiin tai itse maahan.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntön perusteista

- 10 Kansallisen lainsäädännön merkityksellisissä säännöksissä säädetään, että yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmän tuensaajat ovat aktiiviviljelijöitä, jotka ovat luonnollisia henkilöitä ja/tai oikeushenkilöitä ja jotka harjoittavat maataloustoimintaa maatalousmaan käyttäjinä ja/tai eläinten oikeutettuina pitäjinä voimassa olevassa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla.
- 11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo myös, että asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 2 kohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus määritellä vähimmäistoimet, jotka on toteutettava maatalousmaalla, joka luontaisesti pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa, ja että kansallisen lainsäädännön mukaan maataloustoiminta voi tarkoittaa myös vähimmäistoimien toteuttamista maatalousmaalla, joka tavallisesti pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa käyttämällä laiduntamista siten, että viljelijän käyttämällä eläimillä taataan vähimmäiseläintiheys 0,3 eläinyksikköä hehtaaria kohti.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele, onko asetus (EU) N:o 1307/2013 esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan vähimmäistoimet, jotka on toteutettava laitumeksi soveltuvassa kunnossa tavallisesti pysyvällä maatalousmaalla, kattavat viljelijän käyttämien eläimien laiduntamisen, ja jos tähän kysymykseen vastataan kieltävästi, voidaanko asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan a ja c alakohtaa sekä 9 artiklan 1 kohtaa tulkita siten, että aktiiviviljelijänä voidaan pitää oikeushenkilöä, joka on tehnyt konsessiosopimuksen pääasiassa käsiteltävien kaltaisissa olosuhteissa ja

joka pitää eläimiä sellaisten käyttöä koskevien ja luonnollisten henkilöiden kanssa tekemiensä sopimusten perusteella, joilla käyttöoikeuksien antaja luovuttaa käyttöoikeuksien saajalle ilmaiseksi käyttöön omistajan ominaisuudessa pitamiään eläimiä käytettäväksi laiduntamiseen käyttöoikeuksien saajien käytettäväksi asetetuilla laidunaloilla tiettyjen sovittujen ajanjaksojen ajan.

- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo lisäksi, että on tarpeen selventää sitä, voidaanko asetuksen (EU) N:o 1306/2013 60 artiklan säännöksiä tulkita siten, että keinotekoisesti luoduilla olosuhteilla tarkoitetaan myös konsessiosopimusten ja pääasiassa käsiteltävien kaltaisten käyttöä koskevien sopimusten tekemistä.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, jota on pyydetty ratkaisemaan riita-asia viimeisenä oikeusasteena, katsoo, ettei edellä esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin annettavia vastauksia ole mahdollista johtaa selkeästi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, eikä sillä ole tästä minkäänlaista epäilyä.

TYÖASIAKIRJA